
CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

La llei d'amnistia no està morta

Un error groller de García-Castellón amb una cosa tan nímia com una pròrroga extemporània de la instrucció del cas Tsunami ha posat fi a una investigació delirant per terrorisme. Bona notícia. Però resten encara alguns fronts oberts. El lector potser recordarà que, en aquestes mateixes pàgines, vaig fer referència al fet que la guerra de guerrilles del Tribunal Suprem (TS) per no aplicar la llei d'amnistia podia topiar amb un altre obstacle inesperat: la decisió dels magistrats de no plantejar cap qüestió prejudicial a escala europea –cosa que sí que farà l'Audiència Nacional en el cas dels CDR– i abocar tota la litigiositat en el mateix TS i després en el Tribunal Constitucional (TC), per dilatar i fer il·lusoris els beneficis de la norma o per evitar un nou correctiu del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE), a la vista de com han hagut de retorçar el delictes de malversació: la independència de Catalunya hauria afectat els interessos de la UE perquè l'aportació econòmica d'Espanya als presupostos comunitaris hauria disminuït. I això que la sentència del Procés deia que la independència era un “ensomni”, “un artífici enganyós creat per mobilitzar uns ciutadans que van creure estar assistint a l'acte històric de fundació de la república catalana”.

Immersos en el seu metavers i amb una creativitat que frega l'extravagància, el Suprem ha descartat aplicar la llei d'amnistia en els casos de malversació, tot i que la llei no presenta cap dubte jurídic ni gramatical, tampoc pel que fa a deixar fora només els supòsits d'enriquiment personal. A més, és constatable la voluntat del legislador: només calia acudir al diari de sessions. S'ha de ser molt sorrut per fer veure que els polítics independentistes, que només perseguen objectius polítics, es van enriquir en no haver de posar diners de la seva butxaca. Per reblar-ho, la interlocutòria de la sala presidida per Manuel Marchena no s'està de fer política en criticar “la condescendent lenitat del legislador espanyol davant de malversadors condemnats en sentència ferma”, utilitzant, això sí, un registre més culte que el del jutge Aguirre i “els dos telenotícies alemanys, dos, i ja està, a prendre pel cul”.

Ara es tracta de no fer descarrilar una llei d'amnistia, que, per cert, ja ha comen-

JOAN RIDAO

PROFESSOR DE DRET CONSTITUCIONAL I
LLETRAT DEL PARLAMENT

çat a donar els seus fruits en altres instàncies que no són el Suprem. D'entrada, tant les resolucions de l'instructor (Llarena) com de la sala (Marchena) són recurribles davant del mateix Suprem, tot i que no podem esperar res d'això i que sabem que no hi ha intenció de portar el cas al TJUE. No obstant això, resta pendent la mare de totes les batalles, el Constitucional. Aquest es pot veure obligat a examinar el fons quan el PP i Vox presentin un recurs d'inconstitucionalitat que ara estan allargant per guanyar temps. Però també per la via dels recursos d'empara per vulneració de drets fonamentals, atès que les decisions del Suprem són formalment raonades, però manifestament irraonables.

En concret, s'han lesionat drets com la tutela judicial efectiva, no només perquè la forma d'aplicar la llei és contrària al

principi de legalitat, com hem dit, sinó perquè els arguments utilitzats ofereixen perspectives noves de culpabilitat dels condemnats que no apareixien en la sentència del Procés (2019) i, fins i tot, per no haver elevat la qüestió prejudicial al TJUE. Això a banda, s'ha lesionat el dret de participació política, en privar els condemnats i investigats de la possibilitat d'exercir càrrecs de representació. En aquest context, no s'hauria de descartar que fos el mateix TC qui elevés una qüestió prejudicial pròpia a Luxemburg, tot i que això només ho ha fet un cop, quan va preguntar pel lliurament a Itàlia d'un condemnat per frau (2011); o, fins i tot, qui obligués el Suprem a elevar les qüestions a Europa, com fa sovint, per exemple, sobre el bo social elèctric (2019). Certament, no hem d'esperar que passi res immediatament. Amb caràcter general, el recurs d'empara no suspèn la resolució impugnada. Però si el TC reconeix finalment que s'han vulnerat drets fonamentals, s'obre la porta a la nul·litat de la decisió del Suprem i al restabliment dels recurrents en la integritat dels seus drets, amb les mesures necessàries per conservar-los. Entre aquestes, com hem vist en el cas dels ERO andalusos –fent una interpretació de l'element objectiu del tipus penal de la prevaricació que no deixa marge–, dir al Suprem com ha d'interpretar i aplicar el precepte.

Finalment, no cal descartar l'accés directe a Estrasburg. Si bé hi ha la possibilitat que el Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH) digui que l'assumpte ja està arreglat internament i que no hi ha tema, i que hi ha dubtes també sobre si les decisions de la llei d'amnistia escapen de l'àmbit d'aplicació del Conveni Europeu (Montcornet de Caumont contra França, del 13.05.2003), hi ha dues vies a explorar: els processos que encara se segueixen contra les sentències del Procés, ja que l'aprovació de la llei no ha fet perdre la condició de víctimes als demandants (Melia contra Geòrgia, del 7.09.2023), o fins i

tot encetar un nou procés, al·legant la vulneració d'un judici just (art. 6), perquè, tot i que el Tribunal d'Estrasburg acostuma a mostrar-se difús i poc receptiu en aquest àmbit, no és menys cert que en moltes sentències ha entrat a analitzar les interpretacions dutes a terme pels tribunals interns (Zaja contra Croàcia, del 4.10.2016). Hi ha partit encara.

GETTY

**S'ha de ser molt sorrut per
no veure que els polítics
independentistes no esperaven
guanyar diners, ja que els seus
objectius eren polítics**
